

РЕШЕНИЕ

№ 26

гр. Пловдив, 07.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 2-РИ НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Магдалина Ст. Иванова

Членове: Михаела Хр. Буюклиева
                  Велина Ем. Антонова

при участието на секретаря Елеонора Хр. Крачолова
в присъствието на прокурора Светрозар Лазаров
като разгледа докладваното от Велина Ем. Антонова Въззивно наказателно
дело от общ характер № 20225000600454 по описа за 2022 година

ВНОХД № 454/2021 г. по описа на Апелативен съд – Пловдив.

Производството е по реда на глава XXI от НПК.

Образувано е по жалба на подс. А. М. М. срещу присъда № 14 от 01.09.2022 г., постановена по НОХД № 140/2022 г. по описа на Кърджалийския окръжен съд, наказателно отделение.

С посочения съдебен акт подс. А. М. М. е бил признат за виновен в извършването на престъпление по чл. 123, ал. 1 НК, за което му е било наложено наказание при условията на чл. 55, ал. 1, т. 1 и чл. 58а, ал. 4 НК – седем месеца лишаване от свобода. На основание чл. 66, ал. 1 НК изпълнението на наказанието е било отложено с изпитателен срок от три години, след влизане на присъдата в законна сила. Съдът се е произнесъл и за разностите по делото.

В жалбата на подсъдимия се излагат съображения за неправилност на

постановения от първия съд акт. Излагат се доводи за нарушения на материалния закон. Релевира се оказана помощ на пострадалия. От въззивния съд се иска преквалификация на деянието на А. М. по по-леко наказуемия състав на чл. 123, ал. 4 вр. ал. 1 НК със съответните последици по отношение на наказанието в привилегированата санкционна рамка. Молят да бъде наложено такова при условията на чл. 55, ал. 1, т. 2, б. „б“ НК пробация с подходящ срок при двете задължителни пробационни мерки. Първият съд се е произнесъл и за разноските по делото.

В хода на съдебните прения защитата на подсъдимия поддържа доводите за неправилност на постановения от първия съд акт. Излагат се съображения за особеностите на конкретния случай в контекста, на което при постановяване на присъдата окръжният съд не е направил необходимия цялостен анализ на доказателствата по делото, като е игнорирал тези, които сочат на оказана помощ на пострадалия. От въззивния съд се иска да измени присъдата на първия съд, като преквалифицира деянието по по-леко наказуемия състав на престъплението по ал. 4 на чл. 123 НК и наложи наказанието в по-леката санкционна рамка.

Представителят на Апелативна прокуратура – П., в хода на съдебните прения, счита жалбата за основателна. Намира, че безспорно установените по делото обстоятелства за телефонното обаждане на спешен номер 112, даването на вода, обездвижването на пострадалия и посрещането на линейката налагат преквалификация на деянието в поискания от подсъдимия смисъл.

Повереникът на частните обвинители Д. С. М., Д. С. М. и С. А. А. - адв. П. Д. застъпва становище за неоснователност на жалбата на подсъдимия, като акцетира върху показанията на свид. Р. А. М., за когото сочи, че е бил на мястото на инцидента през цялото време и не е съобщил за присъствието на свид. З.К.Х., поради което не може да приеме за категорично установено даването на вода на пострадалия. Не спори, че подсъдимият М. действително се е обадил на номер 112, но не открива данни, от които може да се направи извод, че това е могло да се отрази благоприятно на здравето на последния.

ПЛОВДИВСКИЯТ АПЕЛАТИВЕН СЪД, след като се запозна с приложените по делото доказателства, прецени направените оплаквания, становищата на страните и служебно извърши проверка на правилността и

законосъобразността на обжалвания съдебен акт в пределите и предмета на въззивната проверка по чл. 313 и чл. 314 от НПК, намери за установено следното:

Жалбата е подадена в срок, поради което е процесуално ДОПУСТИМА, а разгледана по същество е и ОСНОВАТЕЛНА.

Съдебното производство пред първия съд е протекло по реда на диференцираната процедура по чл. 371 т. 2 от НПК, при която съпроцесниците са признали изцяло фактите, описани в обстоятелствената част на обвинителния акт и са изразили информирано съгласие да не се събират доказателства за тези факти, описани в обвинителния акт, а да се ползват вече събраните такива на досъдебното производство. Окръжният съд установил, че самопризнанието се подкрепя от събраните доказателства и с нарочно определение по чл. 372 ал. 4 от НПК е допуснал провеждането на съкратено съдебно следствие по този ред, като е разяснила на подсъдимите, че при постановяване на присъдата ще ползва самопризнанието им и събраните на досъдебното производство доказателства. Въз основа на тях, окръжният съд правилно е приел за установени следните фактически положения:

„К.“ ЕООД било регистрирано през 2010 г. със седалище в К. и предмет на дейност: строителство на жилищни и нежилищни сгради, общо строителство на сгради и строителни съоръжения. Едноличен собственик на капитала, управляващ и представляващ дружеството бил К.И.К.. Подсъдимият А. М. М. бил назначен като технически ръководител при посочения търговец с трудов договор № 2/08.11.2010 г. Имал завършен техникум по строителство („Х.С.“- гр. К.) с квалификация „техник по строителство и архитектура“. Бил запознат с длъжностна си характеристика - технически ръководител на строителен обект, която подписал лично. Съпроцесникът на подсъдимия А. М. - Б.М. И., който е бил обвинен при условията на независимо съпричиняване за престъпния резултат, също работел като „технически ръководител строителство на сгради“ в „К.“ ЕООД и бил запознат с длъжностната си характеристика.

В длъжностната характеристика на „технически ръководител“ били определени задължения, свързани с упражняване на контрол на строителната площадка, осигуряването на необходимите предпазни средства и инструктаж

на обекта във връзка с охрана на труда и противопожарна защита и недопускане извършване на работа при опасни и вредни за здравето условия, спазване изискванията, съгласно нормативни документи, свързани с осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд. Изрично било посочено, както за подсъдимия М., така и за неговия съпроцесник, в подписаните от тях длъжностни характеристики, че носят отговорност за спазване на определените от нормативните документи и от работодателя на правилата и инструкциите за безопасност и здраве при работа. По длъжностна характеристика, техническият ръководител носел отговорност за спазване на правилника за вътрешния ред, спазване на определените от работодателя правила и инструкции за безопасност и здраве при работа, противопожарна защита, действия при кризисни ситуации, санитарно-хигиенни изисквания приложими за работното място и за дейността, която осъществява. Пострадалият С. М. бил назначен за общ работник в „К.“ ЕООД с трудов договор № 8 от 18.04.2019 г., като на същата дата му била връчена срещу подпис и трудова характеристика за заеманата длъжност. Той работел на различни строителни обекти, изпълнявани от това дружество, според необходимостта и където го изпратели строителните техници - подс. М. и неговият съпроцесник И..

Строителният обект - жилищна сграда в УПИ IV, кв. 143 по плана на ж.к. „В.“, гр. К. се изпълнявал съгласно разрешение за строеж № 177 от 09.08.2011 г., като през 2018 г. строителят - дружеството „К.“ ЕООД било вписано и като възложител, след съставяне на нотариален акт № 29 от 2016 г. Към датата на настъпване на произшествието, строежът бил на етап акт 14 - довършителни работи. Представлявал сграда от четири етажа и приземен такъв в непосредствена близост до друга сграда, където се помещавал офисът на дружеството.

В строителното предприятие нямало издадена отделна заповед от управителя на „К.“ ЕООД за определяне на някой от двамата назначени в дружеството строителни техници да отговаря сам за изпълнението на строежа. Такава дейност изпълнявали и двамата строителни техници – подсъдимият М. и неговият съпроцесник И..

На 20.02.2020 г. сутринта на строителния обект - жилищна сграда в УПИ IV, кв. 143 по плана на ж. к. „В.“, гр. К., били изпратени да работят

пострадалият С. М. М. и свидетелят Р. А. М.. Според подс. Б., в този ден ежедневен инструктаж им бил проведен от него, но изготвената графическа експертиза на книгата за ежедневен инструктаж опровергала това. Фактическата работа, която била възложена на работниците, била следната: Р. М. да прави връзки на ел. инсталацията в цялата сграда, там където е необходимо, а С. М. - да замазва с гипс след него, където се образували пукнатини и изкъртени места при направата на ел. инсталацията. Пострадалият С. М. и свид. Р. М. отишли по отделно на обекта жилищна сграда в УПИ IV, кв. 143, като първо пристигнал Р., който започнал работа на втори жилищен етаж, реално трети етаж. След 10-15 минути дошъл и общият работник С. М., който започнал да бърка гипс за замазване в кофичка. Р. М. не видял от кой етаж започнал да замазва С., но предположил, че е на четвъртия, тъй като, качвайки се към втория жилищен етаж, не го срещнал. При пристигане на обекта Р. М. видял, че липсвали обезопасителните елементи - предпазни парапети на стълбите и на площадките, каквито имало поставени преди това. Парапетите били премахнати предвид предстоящото полагане на настилка от плочи и парпети на стълбището. След като започнали работа, двамата работници не са разговаряли помежду си, като всеки изпълнявал задълженията си на различни места в сградата.

Видно от протокола за оглед на местопроизшествие от 20.02.2020 г. в момента на настъпване на злополуката със С. М., същият работел на последния четвърти етаж (трети жилищен), където била намерена, описана и фотографирана кофичка (гумено кошче за боклук) с незасъхнала мръсно бяла на цвят строителна смес и строителен инструмент за полагане на мазилка. Кофичката била открита непосредствено до подпряна на стената дървена стълба на площадка, свързваща две крила на стълбището под прав ъгъл. По цялата височина на стълбището никъде нямало поставени перила, прегради или други предпазни съоръжения. Около 10,00 часа на 20.02.2020 г. Р. М. се намирал на втория етаж на сградата в един от обособените апартаменти, като преди това бил на първия, но там не видял пострадалия и предположил, че бил на четвъртия етаж. Докато работел, чул шум – сякаш нещо пада и отишъл до стълбите да види какво става. Огледал се наоколо, след което погледнал надолу и забелязал, че С. е паднал в пространството между стълбите на приземния етаж. Веднага слязъл да му помогне. След като видял, че все още диша, отишъл до офиса в съседната сграда и уведомил подс. А. М. за

случилото се. Подс. М. се обадил на телефон 112. На мястото на инцидента пристигнал екип на ЦСМП – К. и пострадалият бил транспортиран от медицинския екип в МБАЛ „А.“ - К., след което бил преведен в УМБАЛ „С.“ - П., където въпреки оказаните специализирани медицински грижи и проведеното му лечение починал на 04.03.2020 г.

Видно от заключението на изготвената на досъдебното производство съдебно-медицинска експертиза при освидетелстването на трупа на пострадалия се констатирало, че смъртта на С. М. М. се дължи на тежка черепно-мозъчна травма със счупване на черепния покрив и черепната основа, субарахноидните кръвоизливи двустранно челно и челно теменно, усложнила се с тежък оток до степен разрушаване на структурата на жизненоважни мозъчни структури. Вещото лице посочило, че е налице пряка причинно-следствена връзка между претърпяната на 20.02.2020 г. травма и настъпването на смъртта на 04.03.2020 г. Травматичните увреждания са настъпили по механизъм на удар или притискане с или върху тъп предмет и е напълно възможно да са получени при падане от височина. В резултат на падането на пострадалото лице били причинени и: шийна травма, счупване на 7 ребра в дясно и 6 ребра в ляво, счупване на напречните израстъци на поясните прешлени, контузия на белите дробове с пневмоторакс и хемоторакс в дясно, счупване на дясната лопатка, счупване на лява скулова кост, контузия на бъбреците с кръвонасядане на хилуса, охлузване на гръдния кош, охлузване на дясна подбедрица.

Съгласно заключението на назначената на подготвителната фаза на процеса съдебно-графическа експертиза за изследване на подписи и почерк в книга за ежедневен инструктаж на работници в „К.“ ЕООД, подписът в графа „подпис на инструктирания“, на гърба на страница с дата 20.02.2020 г. под номер 15 срещу ръкописен текст „С. М.“ в Книгата за инструктаж по безопасност и здраве при работа (Ежедневен инструктаж) с баркод 3800211562796 не е положен от С. М. М., а от друго лице, от което следва, че в деня на злополуката същият не е бил инструктиран.

В хода на ДП е била назначена и експертиза за здравословни и безопасни условия на труд. Вещото лице е посочило, че дейността, извършвана от С. М. М., представлява източник на повишена опасност съгласно картата за оценка на риска на работното му място „общ работник

строителство“, както и цялата икономическа дейност „Строителство на сгради“, включена в заповед № РД-01-672/22.10.2019 г. на Министъра на труда и социалната политика, определена за прилагане през 2020 г., поради високият коефициент на трудов травматизъм на отрасъла, налагало сключване на задължителна застраховка от риска „трудова злополука“ за лицата, работещи по трудово правоотношение. Към момента на настъпване на злополуката преди обяд на 20.02.2020 г. за работника С. М. такава застраховка не била сключена. Вещото лице приело, че в деня на злополуката С. М. е извършвал строително-монтажни работи на височина, за безопасното упражняване, на които според чл. 60-62 от Наредба № 2 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд са предвидени правила. На 20.02.2020 г. С. М. е извършвал работа на височина във връзка със строителни, довършителни дейности на строителен обект - жилищна сграда в УПИ IV, кв. 143 по плана на ж. к. „В.“, гр. К.. Съобразно чл. 60, ал. 1 от Наредба № 2 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд, строително-монтажни работи на височина се извършват при осигурена безопасност от падане на хора или предмети, чрез подходящо оборудване, колективни и/или лични предпазни средства - ограждения, скелета, платформи и/или предпазни мрежи, а когато използването на такова оборудване е невъзможно, според ал. 2 на чл. 61, се използват анкериращи защитни съоръжения или предпазни колани, захванати към устойчива и здрава конструкция.

Описаната фактическа обстановка правилно и обосновано е била приета за установена от първостепенния съд от самопризнанието на подсъдимия М. и неговия съпроцесник И., което се подкрепя изцяло от събраните в хода на досъдебното производство доказателства, доказателствени средства и експертни заключения: от писмените доказателства, от показанията на свидетелите Р. М., Р. Т., К.К., К.С., Т.П., П. К., С.А., С.И., С. А., Д. М. и Д. М., за които първият съд е посочил, че следва да се кредитират изцяло като последователни, логични, безпротиворечиви и взаимодопълващи се, като е приел като изключение в тази насока показанията на свид. З.Х., които възприел само отчасти (с което настоящата инстанция няма се съгласи и за същото ще изложи мотиви); от протокола за оглед на местопроизшествие с фотоалбум, протокол за доброволно предаване, ведно с книга за инструктаж; удостоверение от Търговски регистър; заверени копия от оценка на риска за

строителен обект и програма за оценка на риска и програма за минимизиране на риска на строителен обект: УПИ IV, кв. 143 по плана на ж.к. „В.“, гр. К. ноември 2019 г.; копие на заповед от 12.11.2019 г. за оценка на риска; анкетни листове, карти за идентифициране на опасностите и оценка на риска за безопасността и здравето на работещите в „К.“ ЕООД, гр. К.; копия на трудови договори и длъжностни характеристики; удостоверение от Камара на строителите в България; ксерокопие от фактури; справки за съдимост и характеристични справки на подсъдимите; извлечение от акт за смърт, удостоверение за наследници на пострадалия С. М., както и останалите писмени доказателства, приложени по делото. Правилно е било посочено, че самопризнанието на подсъдимите се подкрепя от показанията на горепосочените свидетели, които първият съд е приел за достоверни и корелиращи с останалите събрани по делото доказателства, подробно посочени и анализирани в мотивите на този съд, като инстанцията правилно се е ползвала и от експертното знание на вещите лица, изготвили заключенията по извършените на досъдебното производство съдебномедицинска експертиза и медицински документи, които установяват телесните увреждания и причините за смъртта на пострадалия С. М.; от писменото заключение по съдебно-графическа експертиза, която установила, че подписът в книгата за инструктаж в деня на инцидента не е положен от пострадалия С. М.; от заключението по изготвената съдебна експертиза за здравословни и безопасни условия на труд; както и останалите подробно изброени материали.

Въззивната инстанция намира, че следва да акцентира върху обстоятелството, че показанията на свид. З.Х. коректно са били ползвани в подкрепа на самопризнанието на подсъдимия, но намира, че се налага корекция във връзка с отбелязаните от първия съд факти, за които не са били възприети. Настоящият съд не намира основание те да се изключат от материалите по делото и за следните обстоятелства, за които тя сочи, че лично е възприела като молбата на подсъдимия А. М. да донесе вода от офиса, за да даде на пострадалия, снабдяването за целта на подс. А. М. с бутилка от 1,5 минерална вода в момент, когато *„С. лежеше на земята и аз видях, че диша“* (както сочи З.Х.), а в същото време *„Р. беше също до пострадалия, но стоеше настрани и беше много изплашен и трепереше“* (в този смисъл З.Х. на л. 22, том 7 от досъд. пр.). Наред с това няма причина да

се приемат за изолирани нейните показания и за това, че подсъдимият А. няколко пъти звънял на тел. 112, тъй като линейката се забавила, че е „чува, че линейката обикаля из квартала“ (разпит от 29.04.2022 г. на З.Х. - л. 21-22, том 7 от досъд. пр.). Същата е завила и следното: „Първа помощ на пострадалия С. оказа А., когато аз му дадох водата, за да даде на пострадалия вода. А. ми викаше: „Донеси вода, вода ....“ (в този смисъл е цитираният вече протокол за разпит на свид. З.Х. от досъд. пр.). Всъщност заявеното от свид. З.Х., според настоящата инстанция, не се намира в противоречие с разказа на Р. М., който действително е бил разпитван многократно, поради което и съобщеното от него е обективно, устойчиво и непротиворечиво за обстоятелствата, които сам е визуализирал и които са останали фиксирани в съзнанието му. Разказаното от З.Х. съответства на обясненията на самия А. М. на досъдебното производство за собственото му поведение на местопроизшествието, но последните не влизат в разрез със заявеното от Р. М.. Отделно от това, не може да се твърди, че показанията на З.Х. са изолирани от останалите материали по делото, както и обясненията на А. М., защото не са събрани никакви доказателства, които да им противоречат. Отделно от това показанията на цитирания от първия съд свидетел Р. М. не само не опровергават заявеното от З.Х. и подс. А. М., а кореспондират със споделеното от последната обстоятелство, че възприела Р. М. да търси подсъдимия М. в офиса и последният веднага се насочил към местопроизшествието и именно той се обадил на спешен номер 112 за помощ. В този смисъл логично и приемливо звучи и заявеното от самата Х., че след като занесла водата ѝ станало тежко при сцената на местопроизшествието, поради което излязла пред сградата, където чувала М. да търси помощ по телефона, линейката да обикаля из квартала и да търси обекта, като в крайна сметка пристигала на обекта, при което и поведението на подсъдимия М., в посочения от него самия смисъл на досъдебното производство, намира опора в заявеното от Х. и в хронологията на събитията, поради което заявеното от Х. и подс. А. М. не само не влиза в противоречие с останалите данни по делото, а по определени свои пунктове, се подкрепя от тях. Пребиваването на свидетелката на мястото на инцидента е било наистина кратковременно, поради което само по себе си обстоятелството, че Р. М. не споменава за въпросната счетоводителка (З.Х.), не я заличава като лице, което е имало преки и обективни възприятия, макар и епизодично, за част от събитията от

значение за преквалификация на деянието на подс. М..

Във връзка с всичко изложено по-горе, в принципен план не се откриват доказателствени материали, които неправилно са били оценени като процесуално допустими и са били използвани от първия съд при решаване на делото. В случая първият съд е изпълнил задълженията си да посочи всички гласни доказателствени средства (показанията на свидетелите); заключението на назначените и изготвени на досъдебното производство експертизи; писмени доказателства и доказателствени средства; веществени доказателства – книга за инструктаж по безопасност и здраве при работа (ежедневен инструктаж) със съответен баркод (л. 28, том 1 от досъд. пр.), които намира, че подкрепят самопризнанието. Правилно първият съд не е посочил проблеми с допустимостта и процесуалната годност на отделни доказателствени материали, като не е и редуцирал доказателствената съвкупност по изтъкваните причини и при направеното от настоящата инстанция уточнение. Първия съд е изпълнил коректно задълженията си, което не се променя от направеното по-горе уточнение, като задълбочено е обсъдил всички гласни доказателствени средства, отделяйки внимание и на обясненията на съпроцесниците в досъдебното производство, в които са застъпили малко по-различна версия от признатите факти, в която и двамата са твърдели, че разпределената от техническия ръководител Б. работата за деня, е включвала почистване от страна на С. М. на приземния етаж на сградата и гаражните клетки от строителни отпадъци. Свид. Р. М., който бил електротехник, следвало да работи по довършване на ел. инсталацията на същото място. Всъщност с преминаването към диференцираната процедура с признаване на фактите и обстоятелствата, залегнали в обвинителния акт, двамата съпроцесници реално са отrekli обясненията си от досъдебното производство по този пункт. А данни в подкрепа на посоченото в обвинителния инструмент за фактическото разпределение на задачите на Р. М. и починалия работник са налице, изводими както от заявеното от свид. Р. М. за естеството на задачата, която е следвало да изпълнява по различните етажи на строителния обект, която обективно и производствено е била свързана с работата на общи работник, който технологично е следвало да замазва дупките от дейността на електротехника Р. М.. Последното и обективно е налагало работата и на починалия общ работник по всички етажи

на обекта с премахнати парпети. Ако това не е било така, трудно би могла да намери и своето обяснение подготовката в този строителен обект с материали за забъркване на гипсова замазка и стълба, както и местонахождението на пострадалия работник, който престираше труд не в приземния етаж или в гаражите, а на последния етаж на строителния обект.

Всъщност анализ на обясненията на съпроцесниците от досъдебното производство по посочения пункт не е и необходим поради спецификата на разглежданата диференцирана процедура по т. 2 на чл. 371 от НПК, при която съдът следва да посочи само доказателствата, които подкрепят самопризнанието в диференцираната процедура. Не е налице порочна процедура, защото макар и в досъдебното производство, съпроцесниците да са депозирали идентични обяснения с частично защитен и за двамата характер, не е имало пречка, както е станало и на практика в съдебното заседание пред първата инстанция да поискат разглеждането на делото по диференцирана процедура. В тази връзка може да бъде цитирано решение № 638 от 12.11.2007 г. по н. д. № 368/2007 г. на ВКС, II н. о, където се сочи, че *„с направеното самопризнание по чл. 371, т. 2 от НПК, придружено от съгласие да не се събират доказателства за признатите факти, деецът е отрекъл обясненията си, дадени от него в хода на досъдебното производство. А като ги е отрекъл, с оглед на тях не може да се поставя под съмнение това самопризнание, подкрепящо се от другите доказателства. Затова, отсъствието на изрична оценка на тези обяснения не обосновава съществуването на противоречие с чл. 107, ал. 5 НПК.“* Касае се за сходен казус, като със самопризнанието и съгласието да не се събират доказателства за признатите факти, подсъдимите фактически са отрекли обясненията си от досъдебното производство, частично за посоченото обстоятелство, което е било заявено и поддържано само в хода на разследването. Ето защо, частично отречените обяснения на подсъдимите чрез самопризнание в диференцираната процедура, не го поставят под съмнение, тъй като самопризнанието е подкрепено от другите доказателства в посочения вече по-горе смисъл. С определението си по чл. 372, ал. 4 НПК първият съд е с основание е приел, че самопризнанието се подкрепя от посочените в мотивите му доказателствата и е обявил, че при постановяване на съдебния акт ще ползва същото без да събира други доказателства за фактите по обвинителния акт.

Във връзка с коментираните по-горе обяснения на подсъдимите на досъдебното производство, които само частично признават обвинението, за които се каза и по-горе, че това не е представлявало пречка за първия съд да проведе съкратено съдебно следствие по чл. 371, т. 2 НПК, защото самопризнанието за целите на диференцираната процедура се подкрепя от събрани на досъдебното производство убедителни доказателства. С цитираното ТР № 1/2009 г. на ОСНК на ВКС е разрешил и въпросите, произтичащи от наличието на противоречиви доказателства, част от които подкрепят обвинителната теза, а други я опровергават. Изискванията на законодателя по чл. 372, ал. 4 НПК са изпълнени и при несъответствия в определена категория доказателствени средства, когато са налице други доказателствени източници, които са в подкрепа на направеното самопризнание.

В заключение още веднъж следва да се посочи, че в случая, така както е приел и първият съд, доказателствените средства представят като обосновани очертаните в обвинителния акт фактически констатации. Изложената в обвинителния акт фактическа обстановка е напълно обоснована, като самопризнанието на подсъдимия е подкрепено от доказателствените средства. Доказателствените факти по делото, обаче, разкриват правна квалификация, различна от повдигнатата с обвинението и приета с присъдата на първата инстанция по отношение на А. М., поради което и съответният материален закон е бил неправилно приложен, като деянието на подс. М. следва да бъде по привилегирования състав на вмененото му престъпление, което включва и оказването на помощ на пострадалия.

В приетия от първия съд смисъл, посочената по-горе синхронизираща доказателствена маса, непротиворечива, обективна и процесуално неопорочена, подкрепя изявлението на подсъдимия М. относно признаването на всички факти по обстоятелствената част на обвинителния акт, които съдържат и фактически положения за оказана помощ, поради което и без допълнението на настоящата инстанция, искането на защитата е напълно допустимо и в случая се простира в рамките на приетите фактически положения и от страна на първия съд.

При така установените и обсъдени доказателства, настоящият съд намира, че престъплението по чл. 123, ал. 1 НК – причиняване на смърт при

професионална непредпазливост е бланкетно. Според задължителните указания на Постановление № 2/79 г. на Пленум на ВС, за осъществяването му от обективна страна е необходимо да се установи, че деецът при работата си е нарушил или не е изпълнил конкретни, действащи към момента на деянието, нормативни и поднормативни актове (правилници, наредби, заповеди, инструкции, включително задължения по длъжностна характеристика), запълващи бланкета на нормата и вменяващи му задължения за определено поведение и това е в пряка причинна връзка със съставомерния резултат - смъртта на пострадалия. От субективна страна, престъплението се извършва по непредпазливост като форма на вината (самонадеяност или небрежност), изразена в несъобразяване със задължителните при работата правила поради тяхното незнание, или немарливо изпълнение (несъобразяване).

На инкриминираната дата, подсъдимият А. М. е бил технически ръководител на строителния обект, като без значение е това, че работниците са извършвали само довършителни работи. При това му качество негова е била отговорността, свързана с безопасността на хората, извършващи строителни и монтажни работи, като цитираната от първия съд Наредба № 2 е подзаконовият нормативен акт, който е пряко относим към регулацията на отношенията във връзка с осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд на строителните площадки. По делото е безспорно установено, че пострадалият и свид. Р. М. са извършвали СМР на процесния обект на инкриминираната дата. Правилно е прието, че нарушенията, реализирани от подсъдимия чрез бездействие и запълващите бланкетния състав на разпоредбата на чл. 123, ал. 1 НК са нормите на Наредба № 2 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на СМР и по-точно нарушение на следните си задължения: 1. По чл. 26, т. 1 от Наредба № 2 от 22.03.2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи (издадена от министъра на труда и социалната политика и министъра на регионалното развитие и благоустройство, обн., Д, бр. 37 от 04.05.2004 г.) и в нарушение на т. 2.2 от Длъжностната му характеристика, връчена му срещу подпис, като не изпълнявал и не контролирал спазването на изискванията за здравословни и безопасни условия на труда на строителния обект; 2. По чл. 26, т. 9, б. „а“ от Наредба № 2 от 22.03.2004 г. за

минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи (издадена от министъра на труда и социалната политика и министъра на регионалното развитие и благоустройство, обн. ДВ, бр. 37 от 04.05.2004 г.) и в нарушение на т. 2.2 от Длъжностната му характеристика, връчена му срещу подпис, не прекратил работата и не извел работещите на строежа, когато е имало сериозна и непосредствена опасност за здравето и живота им и когато са налице условия, при които се изисква спиране на работата; 3. По чл. 40, т. 1 от Наредба № 2 от 22.03.2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи (издадена от министъра на труда и социалната политика и министъра на регионалното развитие и благоустройство, обн. ДВ, бр. 37 от 04.05.2004 г.) не обезопасил чрез парапети, съоръжения, ограждения или здраво покритие, които да понесат съответното натоварване, конструктивните отвори на стълбищните клетки, създаващи опасност за падане от височина; 4. По чл. 40, т. 2 от Наредба № 2 от 22.03.2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи (издадена от министъра на труда и социалната политика и министъра на регионалното развитие и благоустройство, обн. ДВ, бр. 37 от 04.05.2004 г.) не означил и/или сигнализирил по подходящ начин конструктивните отвори на стълбищните клетки, които създават опасност за падане от височина; 5. По чл. 60, ал. 1 от Наредба № 2 от 22.03.2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи (издадена от министъра на труда и социалната политика и министъра на регионалното развитие и благоустройство, обн. ДВ, бр. 37 от 04.05.2004 г.) не изпълнил задължението си работи на височина да се извършват при осигурена безопасност от падане на хора или предмети чрез подходящо оборудване, колективни и/или лични предпазни средства (напр. ограждения, скелета, платформи и/или предпазни (защитни) мрежи); 6. По чл. 61 от Наредба № 2 от 22.03.2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи (издадена от министъра на труда и социалната политика и министъра на регионалното развитие и благоустройство, обн. ДВ, бр. 37 от 04.05.2004 г.) не изпълнил задължението си да предотврати падането от височина чрез приспособления (съоръжения, ограждения), които са

достатъчно високи и са изградени най-малко от защитна бордова лента за крака, главно перило за ръце и средно перило за ръце или чрез еквивалентно алтернативно решение, като допуснал работещият С. М. М. да извършва работа на строителния обект, който паднал през необезопасената стълбищна клетка на строящата се сграда, в резултат на което причинил смъртта на С. М. М., ЕГН ***** от гр. К., починал на 04.03.2020 г. Видно от чл. 26, т. 1 – техническият ръководител изпълнява и контролира спазването на изискванията на ЗБУТ. Съгласно чл. 60, ал. 1 от цитираната Наредба № 2 – работи на височина се извършват при осигуряване безопасност от падане на хора или предмети, чрез подходящо оборудване, колективни и/или лични предпазни средства, като когато използването на оборудване и средствата по ал. 1 е невъзможно, се предвиждат подходящи възможности за достъп чрез използването на анкерирани защитни съоръжения и предпазни колани, захванати към устойчива здрава конструкция.

Правилно първият съд е отчел всички правни моменти, свързани с елементите от състава на инкриминираното престъпление и изводими от установените по несъмнен начин фактически констатации. По делото е безспорно установено, че подсъдимият е изпълнявал функцията на технически ръководител на обекта. В това си качество неоспорими са отговорностите му, произтичащи с безопасността на работниците, извършващи строително-монтажни работи. Цитираната от първия съд Наредба № 2 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършването на строителни и монтажни работи е относимият подзаконов нормативен акт към регулацията на обществените отношения във връзка с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. На инкриминираната дата пострадалият е бил допуснат да изпълнява СМР на инкриминирания обект в процесния ден, като пострадалият и електротехникът Р. М. са били допуснати за работят на строежа без да са им били осигурени съответните необходими условия за безопасност на труда. По отношение на самия обект не е била осигурена необходимата безопасност при работа.

Във връзка с повдигнатото обвинение на подсъдимия А. М. М. в условията на независимо съпричиняване с Б.М. И., следва да се каже, че действително по аргументи от т. 2 на Постановление № 2 от 27.IX.1979 г. на Пленум на ВС, изменено с Постановление № 7 от 6.VII.1987 г., което е

относимо към приложението на разпоредбата на чл. 123 от НК: „Субекти на престъпленията по чл. 123 и 134 НК, свързани с нарушаване на правила и норми за охрана на безопасността на труда, могат да бъдат не само преките изпълнители на правно регламентирано занятие или дейност, но и лицата, които имат нормативни задължения във връзка с организацията, контрола или ръководството на тази дейност“. Във връзка с това действително обвинението е за независимо съпричиняване с друго лице, което също е нарушило изискванията за безопасността на труда. Данните по делото действително сочат на подобни нарушения, но от друга страна подсъдимият е осъществявал правно регламентираната дейност, представляваща източник на повишена опасност по смисъла на т. 8 и т. 9 от ППВС № 6/69 г., поради което е годен субект на престъплението на самостоятелно основание при все задълженията на други лица към организацията на трудовия процес в, при което и най-малкото немарливото изпълнение на правно регламентираната дейност може да създаде опасност за живота или за здравето на други лица, което прави дейността източник на повишена опасност. В съдебната практика и теория не е налице спор, че възможността при известни контрамерки от трето лице причинният процес, поставен с деянието на определено лице, да бъде спрял и настъпването на резултата предотвратено, не се променя факта, че резултатът е предизвикан от деянието и че между тях съществува причинна връзка (в този смисъл решение № 59/75 г. по н. д. № 54/75 г., ОСНК на ВС, както и Иван Ненов „Наказателно право на Република България“, обща част, книга 2, стр. 40-41).

Въззивният съд намира, че са налице основание подсъдимият А. М., да бъде признат за виновен за това, че е извършил престъпление по привилегирания състав на чл. 124, ал. 4 вр. чл.123 ал. 1 от НК с оказана помощ на пострадалия и в тази връзка не споделя аргументите на първия съд, при все останалите подробни доводи на инстанцията, че са налице обективните и субективни признаци на престъплението по чл. 123 ал. 1 от НК да са споделими и да не се налага тяхното преповтаряне, то на корекция подлежи изводът, че не е налице оказана помощ на пострадалия по смисъла на закона.

Във връзка с горното на първо място следва да се има предвид съдебната практиката, свързана със съставите на престъпления, предвиждащи

намалена отговорност при оказване на помощ на пострадалия, каквато настоящата инстанция намира за уместно да цитира от казусите за престъпления по транспорта. Известно е разбирането на съдилищата, че такава помощ може да бъде оказана само на жив пострадал, за което в случая няма спор (в този смисъл например решение решение № 568/2001 г. на 2 т. о. на ВС), като преценката за наличието или липсата на оказана помощ се преценява във всеки един конкретен случай и съобразно психо-физическото и здравословното състояние на пострадалия и ако при оказването на помощ са участвали и други лица, това не съставлява пречка да се носи отговорност по привилегирвания състав (решение № 415/1988 г. на 3 н. о. на ВС), като извикването на лекар е достатъчно, за да се приеме, че е оказана помощ (решение № 240/1985 г. на 3 н. о. на ВС). Необходимо е пострадалият да е бил жив без за посочената правна квалификация да е необходимо да е бил спасен (решение № 162/1970 г. на 3 н. о. на ВС, решение № 276/1972 г. на ВС), а всяко действие представлява помощ стига обективно да е бил подпомогнат пострадалия. Във връзка с цитираната съдебна практика само по себе си и обаждането на подс. А. М. за повикване на медицинска помощ е било достатъчно да се приеме, че е била оказана помощ на пострадалия. В случая и измиването му с вода, както и обездвижването му до пристигането на санитарния автомобил, също има подобни характеристики наред с повикването на помощ и насочването на линейката, поради което в съответствие с данните по делото и приложимата съдебна практика, следва да се приеме, че е налице именно посоченият по-леко наказуем състав на престъплението професионална непредпазливост.

От субективна страна подсъдимият е действал при форма на вината непредпазливост, както по отношение на настъпилата смърт на пострадалия, така и по отношение на съотносимите правила в нормативните актове. Подсъдимият А. М. не е целял настъпването на смъртта на починалия работник, но от позицията си на своя професионален и житейски опит, същият е бил длъжен и е могъл да предвиди тези неблагоприятни последици. Подсъдимият М. е съзнавал отговорността, която има съобразно длъжностното си качество при извършване на процесния строеж, но въпреки това е проевил немърливост и не е спазил нормите за безопасност при извършването му, допускайки в небезопасния строеж – при липса на предпазни парапети на стълбите и на площадките да работят двама

работници, идният от които е пострадалият.

За процесното престъпление по чл. 123, ал. 4 вр. ал. 1 НК законът е предвижда наказание „лишаване от свобода” до три години, както и възможността по чл. 160, ал. 1 НК за лишаване от права по чл. 37, ал. 1, т. 6 и т. 7 НК. При определяне на вида и размера на наказанието настоящият съд намира, че следва да се ръководи от изискванията на чл. 55 НК при неговата индивидуализация, като отчете наличието на многобройни смекчаващи отговорността обстоятелства, при което и най-лекото предвидено в закона наказание ще се окаже несъразмерно тежко. По този начин се запазва подходът на първия съд за налагане на наказанието на М. при условията на чл. 55 НК и в по-леко наказуемата санкционна рамка. Степента на обществена опасност на деянието е висока, тъй като вредоносният резултат е довел до смъртта на пострадалия, при което е засегната най-високата обществена ценност – човешкият живот. От друга страна личността на подсъдимия се отличава с ниска степен на обществена опасност. Настоящият съд възприема като смекчаващи отговорността обстоятелства посочените и от първия съд такива - добрата професионална реализация на подсъдимия; статутът му на неосъждано лице, добрите му характеристични данни, оказаното съдействие за разкриване на обективната истина и изразеното искрено съжаление за случая. Като смекчаващо отговорността обстоятелство следва да се има предвид и това, че подсъдимият е семейно ангажиран – глава на семейство с малолетни низходящи, като е имал постоянна трудова заетост, а също така (според мнението на настоящата инстанция) на обсъжданата плоскост следва да се добави и обстоятелството, че деянието е било реализирано при по-леката форма на непредпазливата вина – при небрежност, а не при условията на самонадеяност.

Не се констатира отегчаващи отговорността обстоятелства, поради което следва да се приложи чл. 55, ал. 1, т. 2, б. “б” НК доколкото за деянието по чл. 123, ал. 4 вр. ал. 1 НК, при съобразяване на тази санкционната му рамка, за която не е предвиден най-нисък предел на наказанието „лишаване от свобода“, същото следва да се замени с наказание „пробация“ при двете задължителни пробационни мерки за срок от една година – всяка една от тях. По отношение на първата от тях следва да се определи да бъде изпълнявана при честото от два пъти седмично.

В случая липсва искане на държавното обвинение за приложение на разпоредбата на чл. 160, ал. 1 вр. чл. 37, ал. 1, т. 6 и т. 7 от НК за лишаване на подсъдимия от правото му да заема определена обществена или държавна длъжност или да упражнява професия, поради което предвидената възможност не следва да се обсъжда.

С така определеното наказание настоящият съдебен състав приема, че се постигат изцяло целите на генералната и индивидуалната превенция по смисъла на чл. 36 НК.

С оглед на постановената осъдителна присъда и в съответствие с разпоредбата на чл. 189, ал. 3 НПК, правилно първият съд е възложил в тежест на подсъдимия направените по делото разноси.

Правилно е и разпореждането на инстанцията с приложените по делото веществени доказателства.

Изложените съображения мотивираха настоящият съд да измени проверяваната присъда на Окръжен съд -Кърджали в посочения по-горе смисъл.

Поради изложеното АС –Пловдив,

РЕШИ:

ИЗМЕНЯ присъда № 14/01.09.2022 г., постановена по НОХД № 20225100200140/2022 г. по описа на Окръжен съд -Кърджали, наказателно отделение, като **ПРЕКВАЛИФИЦИРА** деянието от престъпление по чл. 123, ал. 1 НК в престъпление по чл. 123, ал. 4 вр. ал. 1 НК, тъй като деецът след деянието е направил всичко, зависещо от него за спасяване на пострадалия, за което **НАЛАГА** на подсъдимия А. М. М. (със снета по делото самоличност) наказание при условията на чл. 55, ал. 1, т. 2, б. „б“ НК **ЕДНА ГОДИНА ПРОБАЦИЯ**, включващо двете задължителни пробационни мерки: задължителна регистрация по настоящ адрес в гр. К., ж. к. „В.“, бл. 93, вх. „А“, ет. 4, ап. 1 за срок от една година, с периодичност от ДВА пъти **СЕДМИЧНО**, както и задължителни периодични срещи с пробационен служител за срок от една година.

ПОТВЪРЖДАВА присъдата в останалата ѝ част.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване и протест пред ВКС на Република България в 15-дневен срок от съобщението, че е изготвено и обявено.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____